

Đôi lúc, bạn có cảm giác mất trí nhớ tạm thời nên chúng biết mình đang và cần làm gì? Càng lùn tuồi, con người càng hay quên.

Đó là lý do bạn nên quan tâm, chăm sóc cho "bạn nhớ" của mình từ bây giờ.

Trí nhớ và ho>t đ>ng trí tu> nói chung là ch>c n>ng th>n kinh cao c>p c>a con ng>i. Ở m>i ng>i, trí nhớ l>i có nh>ng ph>ng th>c ho>t đ>ng phù hợp với hoàn cảnh nghiên cứu, gia đình, v> th>xã hội của họ.

Trí nhớ ngắn hay dài hơn đều phụ thuộc vào não bộ

Ng>i ta phân biệt hai loại trí nhớ ngắn hạn và dài hạn. Trí nhớ ngắn hạn là kh> n>ng lưu giữ thông tin m>i ti>p ngắn trong vài giây, trước khi nó được c>ng c>đ> giữ lâu dài. Trí nhớ dài hạn là quá trình lưu giữ các thông tin tiếp ngắn dài và con người có thể nhớ tối thiểu sau một thời gian.

Dù ngắn hay dài hạn, việc hình thành và duy trì trí nhớ đều trong c>y vào một khu vực nằm sâu trong não bộ, gọi là vùng hippocampus. Bên cạnh nó là vùng h>n h>n nhân (amygdala), tạo cảm xúc, in dấu ngắn ký ức của m>i ng>i. Ngoài ra, não lưu giữ trí nhớ dài hạn ở những khu vực khác nhau như ngắn lưu giữ hình thông tin đa dạng như ngôn ngữ, cảm nhận, cảm giác...

Đó là vùng nói trên hoạt động hữu quí, các đ>ng mạch nuôi não phải thông suốt để não có đủ ôxy, năng lượng, các chất dinh dưỡng cần thiết và các "khíp thời kinh" (synapse) để c>c bộ nhớ.

Tuy nhiên, trong thời kỳ, ngắn ngủi kể từ đó đến nay, xâm hại do tác động của virus HIV, khiến chúng ta sa sút trí tu>, mất trí nhớ, bệnh Alzheimer, Parkinson...

Nh>ng ph>ng pháp cải thiện trí nhớ hiệu quả

Một thù nguy hiểm nhất của trí nhớ là stress. Trong gia đình cũng như ngoài xã hội, môi trường đ>u ch>u nhuộm áp lực. Không ít người bị stress trầm trọng khiến cơ thể phóng thích nồng độ cortisol (hormone stress), làm tăng thời gian vùng hippocampus.

Một khác, stress còn làm giảm, thậm chí mất trí nhớ trung. Ngoài ra, cortisol còn thúc đẩy việc sản xuất insulin, ngăn không cho vùng hippocampus sản xuất đ>ng hormone huy>t não có năng lượng cho việc ghi nhớ. Hỗn loạn stress còn gây khó khăn cho việc "truy cập" ký ức đã được lưu giữ.

Dưới đây là các cách giúp cải thiện trí nhớ.

1. Hóa giải stress bằng phoning pháp thiền hay yoga. Đây là cách giảm bớt các áp lực, làm trung giãn tâm trí, tăng khả năng tập trung... Ngoài ra, bạn có thể luyên tập thiền ngoài trời như bơi lội, đi bộ, đạp xe, tập aerobic... Hoạt động thiền chính là biến pháp đốt cháy stress, vì chúng cho tim tăng cung lượng máu tới não và các phản ứng, khiến tinh thần phản ứng chậm, sống khoái.
2. Tập thể dục cho não bao gồm cách đúc sách, báo, đọc các trang web lành mạnh và bài tập. Đồng thời, bạn nên chơi các trò chơi trí tuệ như ô chess, cờ tướng (học cờ vua), học ngoại ngữ hay chơi một loạt các trò chơi nào đó... Cách này làm tăng lượng ôxy tới não, thúc đẩy quá trình đổi mới chuyền từ bộ não ngắn hạn sang dài hạn.
3. Mật chất dinh dưỡng đầy đủ và cân đối, nhuộm rau, trái cây, giúp tăng cường các chất dinh dưỡng như lecithin (có trong dầu ô liu, hạnh nhân, trứng, lợn, mè múa mèch, gan), vitamin C (trong cam, chanh, rau, quả) và các vitamin nhóm B (trong gan, thận, thết kế, súp, yoghurt). Tuyệt đối các chất này hỗ trợ cho việc sản xuất chất dinh dưỡng trong kinh acetylcholine.

Các axít béo omega-3 như DHA đặc biệt coi là "thực ăn của não". Chúng có nhiều trong các loài cá biển vùng nhiệt đới như cá hồi, cá trích... giúp bù đắp một lượng đáng kể chất xám của não. Chất béo trong não làm thành các màng tế bào và giữ vai trò quan trọng trong hoạt động sống còn của tế bào não. Các nơron trong kinh cũng rất giàu axít béo omega-3 còn giúp cân bằng xung xích lành mạnh và tâm trạng tích cực với ngưỡng cao tuổi. DHA cũng là thành phần chính của các "không khí trong kinh".

Nhiều công trình nghiên cứu đã cho thấy, các chất chống ôxy hóa từ rau, trái cây, các quả mọng (mâm xôi), khoai lang, cà chua, bông cải xanh, cải xoăn, cam, nho, quả cherry, kiwi, gấc... làm giảm đáng kể nguy cơ suy giảm trí nhớ do chung trung hòa hoặc vô hiệu hóa các gốc tự do. Ngoài ra, các chất chống ôxy hóa còn cải thiện dòng chảy ôxy qua não và não.

Vì những người cao tuổi, chất đạm ăn hàng ngày tăng lên xem ra rất hữu ích. Họ sẽ tránh được các nguy cơ thiếu canxi, béo phì, đón tay nhung bịnh mòn tính như cao huyết áp, đái tháo đường, bịnh tim mạch... Chúng không những để đảm bảo năng ghi nhớ mà còn sinh ra năng lượng cao tuổi.

Não có cholesterol 50% người cho nên bạn phải uống đủ nước (1.500-2.000ml mỗi ngày) để duy trì

(hydrate hóa) não dễ dàng. Thiếu nước hooc matic một phần có thể làm gia tăng hormone stress, khiến não bỗn thình, giảm thiểu trí nhớ. Bên có thể uống nước sôi để nguội hoặc nước trà. Trong trà có nhiều chất tăng thêm giãn tâm thìn, tăng sức lanh lợi, hoặt bát... Thế nhưng, bên cần tránh uống trà đặc vào buổi tối vì có thể đe nềnh mệt mỏi.

Mỗi ngày, bên nên uống một đen hay ly rượu vang đỏ. Chúng có tác dụng làm giãn nở mạch máu. Các chất chitosan ô-xy hóa trong rượu còn bảo vệ tủy bào não, qua đó cung cấp cho trí nhớ của bạn. Tuy nhiên, không nên lạm dụng rượu vì uống nhiều làm tăng cholesterol, nguy cơ xơ vữa động mạch và cản trở dòng máu tối não. Các nghiên cứu của Đại học Harvard, Mỹ, đã chứng minh, người lạm dụng rượu thường kém trung. Khi tham gia những thử nghiệm về nhện thì, họ kém hồn hồn những người uống rượu vang có chứng mắc.

4. Phổi tối đặc giac ngon ngọt giúp não cung cấp cho trí nhớ ngắn hạn cũng như dài hạn. Nghiên cứu của Đại học Lubeck, Đức, đã cho thấy sự sáng tạo và khả năng ghi nhớ vượt trội có liên quan mật thiết đến giac ngon ngọt đặc biệt của mật ong. Chứng mật ngọt hay chứng ngọt khi uống làm cho người ta mật mỉm nên không thử trung.

5. Kiểm soát tối thiểu căng thẳng mẩn tính như cao huyết áp, đái tháo đường... cũng là một giải pháp hữu hiệu để tăng cường trí nhớ.

6. Lối sống tích cực, lạc quan, cởi mở có tác dụng rõ rệt lên trong việc giảm thiểu nguy cơ tim mạch, nhất là đối với phụ nữ tiền mãn kinh, mãn kinh và những người lớn tuổi. Đồng thời, cách này còn cung cấp cho trí nhớ và các hoạt động trí tuệ nói chung.